

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

e-mail: apnoutopoulos@gmail.com

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΒΙΟΙ: ΦΩΚΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΩΝ Ο ΝΕΟΤΕΡΟΣ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Στην παρούσα Διδακτορική Διατριβή υπομνηματίζεται το ζεύγος των *Παράλληλων Βίων* του Φωκίωνος και του Κάτωνος του Νεότερου. Η Διδακτορική Διατριβή ακολουθεί την εξής δομή: Α. Εισαγωγή· Β. Ερμηνευτικό Υπόμνημα· Παράρτημα: Το κείμενο.

Θέματα που εξετάζονται στην εισαγωγή είναι τα εξής: (1) Η ζωή και το έργο του Πλούταρχου (Η ζωή και το έργο του Πλούταρχου – Παράδοση και ανανέωση – Φιλοσοφικός στοχασμός – Η χειρόγραφη παράδοση – Γλώσσα και ύφος)· (2) Ο Πλούταρχος και η Ρώμη· (3) Η Βιογραφία ως λογοτεχνικό είδος (Σύντομη ιστορία της βιογραφίας – Οι *Παράλληλοι Βίοι* του Πλουτάρχου)· (4) Το ιστορικό υπόβαθρο (Η ελληνιστική Αθήνα – Η Ρώμη τον 1^ο αι. π. Χ.)· (5) Φωκίων και Κάτων (Οι πηγές του Βίου του Φωκίωνος – Οι πηγές του Βίου του Κάτωνος – Δομή και ερμηνεία του Βίου του Φωκίωνος – Δομή και ερμηνεία του Βίου του Κάτωνος – Η σύγκρισις)· (6) Η ηθικολογία του Πλουτάρχου στους *Παράλληλους Βίους*· (7) Φωκίων: Ένα πρότυπο πολιτικής αρετής; (Η *ἀρετή* και ο *ἀγαθός* από τον Όμηρο ως το τέλος της ελληνιστικής εποχής – Πλούταρχος και Πλάτων – Ο Σωκράτης στον *Φαίδωνα* του Πλάτωνος και ο πλουτάρχσιος Φωκίων – Από τον φιλόσοφο στον πολιτικό, εκτέλεση και αυτοκτονία)· (8) Κάτων: Το πρότυπο του στωικού σοφού ή ο καθρέφτης της ρωμαϊκής *respublica* (Η μορφή του Κάτωνα στην μετά τον Πλούταρχο εποχή – Το *mos maiorum* στην Ρώμη από τον 1^ο αι. π. Χ. ως το τέλος του 1^{ου} αι. μ. Χ. – Η ηθική και πολιτική σκέψη του Κάτωνος: *ἢ καλῶς ζῆν ἢ καλῶς τεθνηκέναι*)· (9) Ο Κάτων του Πλουτάρχου και ο Κάτων του Λουκανού (Ο Κάτων στα *Pharsalia* του Λουκανού – Παραδοσιακά στοιχεία και καινοτομίες – Η πολιτική διάσταση των *Pharsalia* και το προσωπείο του Κάτωνος – Σύγκριση του Κάτωνα στον Λουκανό και τον Πλούταρχο).

Ακολουθεί το ερμηνευτικό υπόμνημα, το οποίο είναι ιστορικό και φιλολογικό. Το ερμηνευτικό υπόμνημα εστιάζει κυρίως στην παρουσίαση από τον Πλούταρχο των δύο προσωπικοτήτων. Κοινό σημείο και των δύο είναι πως ‘επιλέγουν’ την αυτοκτονία, όταν πια όλα έχουν χαθεί. Ο Φωκίων, ως ένας άλλος Σωκράτης ‘επιλέγει’ να πει το κώνειο. Ο Κάτων πάλι, πρότυπο του στωικού σοφού, δεν θα ικετέψει τον Καίσαρα ούτε θα ζητήσει την απονομή χάριτος αλλά θα προτιμήσει τον θάνατο. Η σύγκριση του Κάτωνα του Πλουτάρχου

με τον Κάτωνα του Λουκανού έχει σκοπό να αναδείξει την προσωπικότητα του μεγάλου αυτού άνδρα.

Η πρωτοτυπία της παρούσας Διδακτορικής Διατριβής έγκειται στα εξής σημεία: α. είναι η πρώτη φορά που γίνεται ερμηνευτικό υπόμνημα στο συγκεκριμένο ζεύγος των *Παράλληλων Βίων*. β. Πρόκειται για ένα φιλολογικό και ιστορικό ερμηνευτικό υπόμνημα, ενώ τα περισσότερα υπομνήματα του Πλούταρχου είναι κυρίως ιστορικά. γ. Εξετάζονται όλες οι πηγές που χρησιμοποίησε ο Πλούταρχος και για τους δύο βίους, του Φωκίωνα και του Κάτωνα. δ. Διορθώνονται όσα εκδοτικά ατοπήματα έχουν εντοπιστεί στην τελευταία έκδοση του Gärtner (Teubner³1993). ε. Επιχειρούμε μια παρουσίαση όλου του λογοτεχνικού πλαισίου μέσα στο οποίο κινείται η συγγραφική παραγωγή του Πλούταρχου, στον ελληνορωμαϊκό κόσμο του 1^{ου} αι. μ. Χ.

ANDREAS G. PANOUTSOPOULOS

e-mail: apanoutsopoulos@gmail.com

**PLUTARCH'S *VITAE: PHOKION AND CATO THE YOUNGER.*
INTRODUCTION AND COMMENTARY**

In the present PhD thesis it is commented the pair of *Vitae Parallel* of Phokion and Cato the Younger. The Thesis has the follow structure: A. Introduction; B. Commentary; Appendix: The text.

In the Introduction we examine the following subjects: (1) Plutarch's life and work; (2) Plutarch and Rome; (3) The Biography as a literary genre; (4) The historical context; (5) Phokion and Cato; (6) Plutarch's ethics in *Vitae Parallel*; (7) Phokion: An example of political virtue? (8) Cato: The example of the stoic sage or the mirror of the roman *respublica*; (9) Plutarch's Cato and Lucan's Cato.

The commentary is not only historical, as the majority of the commentaries, but also philological – a 'running' commentary. It focuses in the presentation by Plutarch both of the characters, Phokion's and Cato's. Both of them they 'choose' the suicide, when the battle has been lost. On the one hand, Phokion, as Socrates, 'chooses' to drink the poison; on the other hand, Cato, an example of the stoicism, neither he is going to beg Caesar nor he will ask for a favour but he will prefer the death. The comparison between Plutarch's Cato and Lucan's Cato has the aim to present the characher of that great man.

This PhD thesis has the following advantages: (i) this is the first commentary in this pair of vitae (i.e. Phokion and Cato the Younger); (ii) it is an historical and philological running commentary, whereas the majority of the commentaries are only historical; (iii) we examine all the sources that are used by Plutarch for Phokion and Cato; (iv) we correct many 'mistakes' of the text that Gärtner 'did not see' in his edition (Teubner³1993).